

Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Raciborzu

KARTA PRZEDMIOTU/MODUŁU

1. Nazwa przedmiotu:	PSYCHOLOGIA WYCHOWAWCZA I SPOŁECZNA				
2. Kod przedmiotu:	05.8				
3. Okres ważności karty:	ważna od roku akademickiego: 2021/2022				
4. Poziom kształcenia:	studia pierwszego stopnia				
5. Forma studiów:	studia stacjonarne / niestacjonarne				
6. Kierunek studiów:	pedagogika				
7. Profil kształcenia:	praktyczny				
8. Specjalność:	Pedagogika resocjalizacyjna				
9. Semestr:	III				
10. Jedn. prowadz. przedmiot:	Instytut Studiów Edukacyjnych				
11. Prowadzący przedmiot:	Dr Renata Stefańska-Klar, mgr Ewa Świerczek				
12. Grupa przedmiotów:	przedmiot z zakresu treści podstawowych				
13. Status przedmiotu:	obowiązkowy				
14. Język prowadzenia zajęć:	polski				
15. Przedmioty wprowadzające oraz wymagania wstępne:					
Wiadomości na temat psychiki człowieka i czynników determinujących jego rozwój i zachowanie. Podstawowe wiadomości z zakresu psychologii ogólnej, rozwojowej i pedagogiki. Zachowanie, wychowanie, kształcenie, porozumiewanie się.					
16. Cel przedmiotu:					
Głównym celem przedmiotu jest kształtowanie kompetencji społecznych i wychowawczych przyszłych pedagogów poprzez wyposażenie ich w umiejętność stosowania wiedzy z zakresu psychologii społecznej i wychowawczej. Ważnym celem jest również stymulacja rozwoju osobowego poprzez zrozumienie znaczącego wpływu innych ludzi na spostrzeganie, myślenie, odczuwanie i zachowanie jednostki. Ponadto celem jest poznanie mechanizmów grupowych oraz kształtowanie postawy prospołecznej potrzebnej do realizacji zadań pedagogicznych. Wiedza i umiejętności zdobyte na przedmiocie służą aranżowaniu i modyfikowaniu interakcji społecznej.					
17. Efekty kształcenia:					
Ozn.	Opis efektu uczenia się	Metody realizacji modułów uczenia się	Metody weryfikacji zakładanych efektów uczenia się	Forma prowadzenia zajęć	Odniesienie do efektów dla kierunku studiów
W1	Student operuje podstawowymi pojęciami z zakresu psychologii społecznej i wychowawczej, oraz ma wiedzę dotyczącą procesów zachodzących w grupie społecznej.	Wykład konwersatoryjny, wypowiedzi ustne i/lub pisemne w powiązaniu z analizowaną literaturą, dyskusja	Ocena wypowiedzi ustnych i/lub pisemnych, ocena aktywności w dyskusji, egzamin	Wykład, ćwiczenia	K_W03, K_W05, K_W08
W2	Student opisuje mechanizmy społeczne, oraz podstawowe modele wychowania, dysponuje wiedzą o sposobach	Wykład konwersatoryjny, wypowiedzi ustne i/lub pisemne w powiązaniu z analizowaną	Ocena wypowiedzi ustnych i/lub pisemnych, ocena pracy w grupie	Wykład, ćwiczenia	K_W03, K_W05, K_W15

	myślenia, odczuwania i zachowania jednostki w interakcjach z ludźmi.	literaturą, praca w grupie zadaniowej, dyskusja	zadaniowej, ocena aktywności w dyskusji, egzamin		
U1	Student potrafi zdiagnozować i zanalizować sytuację społeczno-wychowawczą w celu zaprojektowania działań zmierzających do korekty funkcjonowania psychospołecznego jednostki.	Praca w grupie zadaniowej, burza mózgów	Ocena pracy w grupie zadaniowej oraz prezentacji wypracowanych wniosków	Ćwiczenia	K_U01, K_U04, K_U11,
U2	W oparciu o materiał teoretyczny potrafi dyskutować o różnych aspektach psychospołecznego funkcjonowania człowieka.	Wykład konwersatoryjny praca w grupie zadaniowej, prezentacja ustna, dyskusja	Ocena prezentacji ustnej z wykorzystaniem multimediiów, ocena pracy w grupie zadaniowej, ocena aktywności w dyskusji, egzamin	Wykład, ćwiczenia	K_U08, K_U09, K_U10
U3	Rozwija umiejętności pracy w grupie społecznej, praktycznego stosowania wiedzy o jej prawidłowościach, reaguje na zachodzące w niej procesy podczas realizacji zadań.	Praca w grupie zadaniowej, burza mózgów	Ocena pracy w grupie zadaniowej oraz prezentacji wypracowanych wniosków	Ćwiczenia	K_U06, K_U016
K1	Dokonuje oceny i rozumie potrzebę doskonalenia własnych kompetencji społecznych i wychowawczych w trakcie interakcji psychospołecznych.	Wykład konwersatoryjny, dyskusja, samobadanie	Ocena wypowiedzi ustnych, ocena aktywności w dyskusji oraz poziomu autorefleksji i samooceny	Wykład, ćwiczenia	K_K01
K2	Posiada określoną wrażliwość na dobro drugiego człowieka i jest świadomy szczególnej odpowiedzialności wynikającej z wpływania na ludzi i korekty ich zachowań.	Dyskusja, wypowiedzi ustne dotyczące aksjologicznych aspektów pracy nauczyciela	Ocena aktywności w dyskusji, ocena wypowiedzi ustnych oraz poziomu autorefleksji i pracy nad sobą	Wykład, ćwiczenia	K_K06
18. Formy i wymiar zajęć:		Stacjonarne		Niestacjonarne	
		W: 15 Ćw: 30		W: 15 Ćw: 15	
19. Treści kształcenia:					
Szczegółowy program zajęć					

L. p.	Tematyka zajęć – wykłady	Liczba godzin	
		ST	
1.	Psychologia wychowawcza jako dział psychologii stosowanej: podstawowe zadania, rodzaje i obszar ich zastosowań. Psychologia społeczna a psychologia wychowawcza. Związek psychologii wychowawczej i społecznej z innymi naukami	1	
2.	Podstawowe modele rozwoju i wychowania – kontekst: sprzyjający aktywności dziecka, wymuszający określone zachowania dorosłego, wymuszający określone zachowania dziecka, sprzyjający aktywności dorosłego i dziecka.	2	
3.	Człowiek w relacji z innymi. Co to znaczy być istotą społeczną? Rozumienie świata ludzi, w tym siebie i innych. Komunikowanie się w życiu społecznym i relacjach o różnym charakterze, w tym – wychowawczych.	2	
4.	Socjalizacja a wychowanie. Środki oddziaływań wychowawczych a mechanizmy socjalizacji. Czy istnieje optymalne wychowanie?	2	
5.	Podstawy wychowania w rodzinie. Funkcje wychowawcze rodziny. Pojęcie stylu wychowania oraz jego rodzaje. Psychologiczne skutki wpływów rodzinnych.	2	
6.	Wychowanie jako wspomaganie rozwoju osobowości, kształtowanie charakteru i profilaktyka zdrowia psychicznego. Perspektywa psychologii pozytywnej.	2	
7.	Postawy i ich kształtowanie. Natura i wychowanie jako źródło postaw wpływ postaw na rozumienie świata i zachowanie. Mechanizmy i wyznaczniki zmiany postaw.	1	
8.	Uprzedzenia i odrzucenie, przyczyny i sposoby przeciwdziałania. Tolerancja i sposoby jej kształtowania u dzieci i młodzieży.	1	
9.	Problemy i trudności wychowawcze wynikające z wieku, przyczyn indywidualnych i uwarunkowań środowiskowo-społecznych a także wynikające z różnych problemów, jak: np. agresja, uzależnienia od mediów i technologii, cyberprzemoc, zaburzenia funkcjonowania, niska samoocena, itp.)	2	
łącznie liczba godzin - wykłady		15	
L	Tematyka zajęć – ćwiczenia		
1.	Zajęcia wprowadzające w problematykę przedmiotu. Formy prowadzenia zajęć. Regulamin i warunki zaliczenia ćwiczeń. Literatura przedmiotu. Ustalenia organizacyjne. Psychologia społeczna i psychologia wychowawcza.	2	
2.	Spostrzeganie społeczne. Teoria atrybucji. Komunikacja niewerbalna jako źródło informacji.	4	
3.	Rozumienie i poznawanie siebie przez introspekcję, interakcje społeczne, porównania społeczne.	2	
4.	Wywieranie wpływu na innych. Reguły wpływu społecznego. Jak ustrzec się przed psychomanipulacją?	6	
5.	Konformizm. Informacyjny i normatywny wpływ społeczny. Posłuszeństwo autorytetowi.	2	
6.	Problematyka grup społecznych. Definicja grupy, jej charakterystyka, fazy grupy. Facylitacja i próżniactwo społeczne. Interakcje w grupie. Role grupowe. Przywództwo grupowe. Rola grupy rówieśniczej w życiu człowieka.	6	

7	Uprzedzenia, stereotypy i dyskryminacja. Sposoby zmniejszania uprzedzeń i walki ze stereotypami.	2	
8.	Postawy. Istota postaw i sposoby ich nabywania. Komponenty i wymiary postaw. Jak zwiększyć gotowość do zachowań prospołecznych.	1	
9.	Kompetencje wychowawcze i społeczne słuchaczy. Diagnoza kompetencji wychowawczych i społecznych słuchaczy.	1	
10.	Kolokwium. Zaliczenie przedmiotu. Podsumowanie i ocena zajęć.	4	
Łączna liczba godzin - ćwiczenia		30	

20. Egzamin:

Tak

21. Literatura podstawowa:

1. Aronson E., (2001) Człowiek – istota społeczna, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
2. Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M., (1997) Psychologia społeczna. Serce i umysł, Poznań, Wydawnictwo Zysk i S-ka.
3. Brown R., (2006) Procesy grupowe: dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa, Gdańsk, Wydawnictwo GWP.
4. Cialdini R.B., (2001) Wywieranie wpływu na ludzi, Gdańsk, Wydawnictwo GWP.
5. Hamer H., (2005) Psychologia społeczna, Warszawa, Wydawnictwo Difin.
6. Kenrick D.T., Neuberg S.L., Cialdini R.B., (2002) Psychologia społeczna. Rozwiązane tajemnice, Gdańsk, Wydawnictwo GWP.
7. Przetacznik-Gierowska, M., Włodarski, Z., (2014) Psychologia wychowawcza, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. Wojciszke B., (2011) Psychologia społeczna, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
9. Wosińska W., (2004) Psychologia życia społecznego, Gdańsk, Wydawnictwo GWP.

21. Literatura uzupełniająca:

1. Böhner G., Wänke M., (2004) Postawy i zmiana postaw, Gdańsk, Wydawnictwo GWP.
2. Gordon T., (2001) Wychowanie bez porażek: rozwiązywanie konfliktów między rodzicami a dziećmi, Warszawa, Wydawnictwo "PAX".
3. Oyster C. K., (2002) Grupy, Poznań, Wydawnictwo Naukowe Zysk i S-ka.
4. Stewart, J., (red.), (2000) Mosty zamiast murów. O komunikowaniu się między ludźmi, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN.
5. Wojciszke B., (2006) Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
6. Zimbardo P., (2009) Efekt Lucyfera: dlaczego dobrzy ludzie czynią zło? Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. „Psychologia społeczna” – czasopismo psychologiczne
8. „Charaktery”, „Psychologia w szkole” - czasopisma

23. Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów kształcenia:

Lp.	Forma zajęć	STACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta	NIESTACJONARNE Liczba godzin kontaktowych / pracy studenta
1	Wykład	15/30	
2	Ćwiczenia	30/40	
3	Inne: konsultacje, doradztwo, pomoc w realizacji zleconego zadania, udział w egzaminie	5/0	
Suma godzin		50/70	

24. Suma wszystkich godzin:		ST 120	25. Liczba punktów ECTS:		4
26. Liczba punktów ECTS uzyskanych na zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego:			27. Liczba punktów ECTS uzyskanych w wyniku samodzielnej pracy studenta:		
28. Kryteria oceny					
Efekt kształcenia	Ocena	Opis wymagań			
W	bdb	Student posiada bardzo obszerną wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej zwłaszcza o sposobach myślenia, odczuwania i zachowania się jednostki w interakcjach z ludźmi.			
	db+	Student posiada obszerną wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, zwłaszcza o sposobach myślenia, odczuwania i zachowania się jednostki w interakcjach z ludźmi.			
	db	Student posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, zwłaszcza o sposobach myślenia, odczuwania i zachowania się jednostki w interakcjach z ludźmi.			
	dst+	Student posiada podstawową wiedzę z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, zwłaszcza o sposobach myślenia, odczuwania i zachowania się jednostki w interakcjach z ludźmi.			
	dst	Student posiada podstawową wiedzę z licznymi brakami z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, zwłaszcza o sposobach myślenia, odczuwania i zachowania się jednostki w interakcjach z ludźmi.			
	ndst	Student nie posiada wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej.			
U	bdb	Student posiada bardzo wysoki stopień opanowania umiejętności zdobywania, prezentowania oraz wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Chętnie pracuje w grupie, wykazuje duże zaangażowanie i kreatywną postawę.			
	db+	Student posiada wysoki stopień opanowania umiejętności zdobywania, prezentowania oraz wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Chętnie pracuje w grupie, wykazuje zaangażowanie i kreatywną postawę.			
	db	Student posiada dobry stopień opanowania umiejętności zdobywania, prezentowania oraz wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Chętnie pracuje w grupie, wykazuje zaangażowanie.			
	dst+	Student posiada średni stopień opanowania umiejętności zdobywania, prezentowania oraz wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Pracuje w grupie, tylko niekiedy wykazuje zaangażowanie.			
	dst	Student posiada niski stopień opanowania umiejętności zdobywania, prezentowania oraz wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Pracuje w grupie, ale wykazuje niskie zaangażowanie.			
	ndst	Student nie posiada umiejętności zdobywania, prezentowania i wykorzystania wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej. Niechętnie pracuje w grupie i nie wykazuje zaangażowania.			
Ks	o	Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, rozumie potrzebę rozwoju osobistego. Student posiada			

		określoną wrażliwość na dobro dzieci i młodzieży, ma świadomość etycznego wymiaru działań.
	no	Student nie ma świadomości poziomu swojej wiedzy z zakresu psychologii wychowawczej i społecznej, nie rozumie potrzeby rozwoju osobistego. Student nie posiada określonej wrażliwości na dobro dzieci i młodzieży, nie ma świadomości etycznego wymiaru działań.